

Nijmegen

Uitvoeringsagenda Dieren 2025-2028

Gemeente Nijmegen | Oktober 2025

Inhoud

Inleiding	4
1 Bestendigen uitvoering wettelijke taak	6
2 Aandacht voor dieren in kwetsbare huishoudens	8
3 Wild levende dieren en biodiversiteit	10
4 Informatie en voorlichting	12
Financieel	13

Leeswijzer

We hebben de activiteiten opgedeeld in vier categorieën. In veel gevallen kunnen activiteiten in meerdere categorieën geplaatst worden, aangezien er vaak verbanden en overloop bestaat. Voor het overzicht is elke activiteit in één categorie geplaatst.

Aan elke activiteit is een financieel 'label' gehangen, dat correspondeert met de toelichting in de financiële paragraaf.

Inleiding

Voor u ligt de Uitvoeringsagenda Dieren 2025-2028.

De afgelopen jaren is veel gedaan om het welzijn en de soortenrijkdom van de verschillende dieren(soorten) in Nijmegen op peil te houden en waar nodig te verbeteren. Meer informatie daarover is ook te vinden in de Evaluatie Uitvoeringsagenda 2021-2022.

Met deze nieuwe Uitvoeringsagenda gaan we verder op in de ingezette weg en brengen we activiteiten in beeld, groot en klein, die we met interne en externe samenwerking uitvoeren om de doelen uit de beleidsnotitie verder te realiseren. Met de agenda dragen we bij aan meerdere doelen uit onze doelenboom, te weten;

- **Gehouden dieren en vrijlevende dieren ontvangen ondersteuning waar gezond en goed leven in het geding is.**
- **We bevorderen biodiversiteit.**

Daarbij staat dierenwelzijn bij de gemeente Nijmegen hoog in het vaandel. Veel van ons handelen en beleid heeft raakvlakken met het welzijn van dieren. Daarmee is dierenwelzijn onlosmakelijk verbonden met een gezonde, groene en sociale stad als Nijmegen. Daarom dragen we bij aan instandhouding en waar mogelijk verbetering van dierenwelzijn in Nijmegen. We maken doorlopend keuzes welke onderdelen prioriteit krijgen, vanwege beperkte ambtelijke capaciteit.

We zoomen in deze agenda in op nieuwe activiteiten en activiteiten die eruit springen. Dat houdt ook in dat deze agenda niet uitputtend is en niet alle bestaande, doorlopende activiteiten apart benoemd zijn.

1 Bestendigen uitvoering wettelijke taak

DOEL

Goede uitvoering van onze wettelijke taken blijvend mogelijk maken.

De basis van onze dierenwelzijnsactiviteiten is passende uitvoering van de wettelijke taken mogelijk maken. Dat doen we door goede contractafspraken te maken met partners die deze taken uitvoeren, hun werk marktconform te vergoeden en blijvend met hen in gesprek te zijn. Daarmee stellen we partners in staat hun werk goed uit te voeren en bij te dragen aan dierenwelzijn in Nijmegen.

Daarnaast geven we onze vaste partners, de Dierenambulance Nijmegen (DAN) en Dierencentrum de Mère, de ruimte en het vertrouwen om zelfstandig te werken vanuit hun kennis, ervaring en netwerk, in de uitvoering van onze wettelijke taken.

De Dierenambulance in Nijmegen (DAN) kampt al langere tijd met sterk verouderde huisvesting, die niet meer voldoet aan de eisen en wensen van deze tijd, zowel voor de dieren die opgevangen worden als de mensen die er werken. Dat is onwenselijk in de uitvoering van onze wettelijke taken en daarom zien wij een noodzaak een actieve rol in dit proces te nemen. We zijn doorlopend met de DAN in gesprek en adviseren totdat er een passende oplossing is.

Actiepunt	Activiteiten	Partijen	Trekker	Planning	Label
Nieuw contract met Dierenasiel de Mère	Herzien en vastleggen van afspraken en passende vergoeding voor uitvoering van onze wettelijke opvangtaak.	Intern: MO, Inkoop en Juridische Zaken Extern: De Mère	MO	Zomer 2025	1
Nieuw contract met Dierenambulance Nijmegen (DAN)	- Herzien en vastleggen van afspraken en passende vergoeding voor uitvoering van onze wettelijke vervoers- en opvangtaak dierenwelzijn. - Afspraken zoveel mogelijk regionaal gelijktrekken.	Intern: MO, Inkoop en Juridische Zaken Extern: DAN en regiogemeenten	MO	Voorjaar 2026 (Moet 01-07-2026 ingaan)	1
Huisvestingsvraagstuk Dierenambulance Nijmegen	Meedenken met en adviseren van de DAN in oplossing huisvestingsvraagstuk.	Intern: MO, VSA, Stedelijke Ontwikkeling. Extern: DAN	DAN en MO	Doorlopend. Ambitie besluit: Medio 2026	1 & 2
Mogelijke bijdrage aan huisvesting DAN	- Een mogelijke investering in de herhuisvesting van de Dierenambulance Nijmegen. - Betrekken van regiogemeenten in proces. - Plan voor huisvesting en de gevraagde investering zal aan de gemeenteraad worden voorgelegd.	Intern: MO, Financiën, Extern: DAN en regiogemeenten	DAN en MO	Idem	4
Vooronderzoek invoeren landelijke chip- en registratieplicht katten	De minister van LNVN heeft in 2023 de plicht aangekondigd, waarbij mogelijk een rol voor gemeenten is weggelegd. De invoerdatum van de chipplicht en de impact op gemeenten is nog onduidelijk.	Intern: MO Extern: dierenartsen	MO	Doorlopend. Invoering chipplicht gepland in 2026	nnb

2 Aandacht voor dieren in kwetsbare huishoudens

DOEL

Dierenleed voorkomen en beëindigen.

Soms komen situaties voor waarbij Nijmegenaren kwetsbaar zijn of worden. In veel gevallen komen dan ook hun huisdieren in zo'n situatie terecht. Om de impact op het welzijn van deze dieren zoveel mogelijk te beperken bieden we op verschillende manieren ondersteuning.

Actiepunt	Activiteit	Partijen	Trekker	Planning	Label
Casuïstiek dieren kwetsbare gezinnen	Regelmatig komen meldingen binnen over schrijnende situaties, waar dieren bij betrokken zijn. De gemeente neemt een voortrekkersrol om deze situaties op te lossen. Dit gaat vaak via samenwerking in bestaande netwerken.	MO, Regieteam, LID, DAN, de Mère, Dierenpolitie	MO	Doorlopend	2
Formaliseren regeling noodopvang dieren	Uit bovenstaande casuïstiek komt regelmatig tijdelijke noodopvang voort. We hebben daar informele afspraken over, met de Mère en DAN. Het aantal casussen en de kosten lopen sterk op. Daarom wordt de regeling geformaliseerd en aan strakkere afspraken gebonden.	MO, JZ, de Mère en DAN	MO	Medio 2026	2
Chipactie katten uit huishoudens met een laag inkomen	Met het oog op de aankomende chipplicht organiseren we een chipactie voor katten van Nijmegenaren met een laag inkomen.	MO, dierenartsen	MO	Najaar 2026	3

Overzicht gaat verder op de volgende pagina.

Actiepunt	Activiteit	Partijen	Trekker	Planning	Label
Castratie- en sterilisatieactie voor katten uit huishoudens met een laag inkomen	Om het aantal zwerfkatten te verminderen organiseren we een actie om katten tegen lagere kosten te laten 'helpen'.	MO, dierenartsen	MO	Voorjaar 2027	3
Dierenmishandeling toevoegen aan kennisbank huiselijk geweld	In de veiligheidsregio is een kennisbank huiselijk geweld opgesteld. Daar voegen we dierenmishandeling als specifiek onderwerp nog aan toe.	MO en regio	MO	Voorjaar 2026	2
Aandacht voor dieren van asielzoekers en ontheemden	In het nieuwe uitvoeringsprogramma Asiel en Integratie is aandacht voor dieren van asielzoekers en ontheemden opgenomen.	MO	MO	Gerealiseerd	2

3 Wildlevende dieren en biodiversiteit

DOEL

Soortenrijkheid bevorderen en dierenleed en overlast van dieren verminderen en voorkomen.

In een groeiende stad komen mens en dier elkaar steeds meer tegen. Dat levert soms confrontaties op, die als overlast ervaren kunnen worden en een negatieve impact op wildlevende dieren kunnen hebben. Met een aantal activiteiten zetten we in op vermindering van deze impact, zodat mens en dier in de stad steeds beter samengaan. Los van de specifieke activiteiten hebben we in Nijmegen veel aandacht voor het in standhouden en verbeteren van biodiversiteit. Dat gebeurt doorlopend en via verschillende lijnen, die zijn uitgewerkt in nota's en beheerplannen.

Actiepunt	Activiteit	Partijen	Trekker	Planning	Label
Aandacht voor paddentrek	Jaarlijks sneuvelen grote aantallen amfibieën, zoals kikkers en padden tijdens hun trek, op zoek naar plekken om te paren. Met oversteekacties, borden, trappen in putten en het realiseren van amfibieëntunnels brengen we dit aantal terug.	Stadsecoloog, SB en vrijwilligers	Stads-ecoloog	Jaarlijks terugkerend	2
Plan van aanpak voor overlastgevende dieren	Inwoners ondervinden overlast van sommige diersoorten in de openbare ruimte. Met meerdere disciplines maken we een gezamenlijk plan van aanpak om de overlast op een zo diervriendelijke mogelijke wijze te verminderen. Mogelijk ook specifiek aandacht voor invasieve exoten.	MO, stadsecoloog, ST	MO, ST	Eind 2026	2
Bevorderen biodiversiteit	Met verschillende nota's en beheer- en monitoringsplannen wordt de biodiversiteit in Nijmegen bevorderd en het leefgebied van soorten verbeterd en uitgebreid. Voorbeelden zijn: • Nota poelenbeheer • Nota beplanting • Nota maaibeheer.	ST, SB, stadsecoloog,	ST, Stads-ecoloog	Doorlopend	2

Actiepunt	Activiteit	Partijen	Trekker	Planning	Label
Plaatsen vissenbossen	Om soortenrijkdom van verschillende vissoorten te bevorderen en behouden plaatsen we, in samenwerking met Waterschap Rivierenland en Hengelsport Federatie Midden-Nederland vissenbossen. Deze vissenbossen bieden bescherming aan met name jonge vissen.	Intern: ST, SB Extern: Waterschap Rivierenland HSF Midden-Nederland	ST HSF Midden- Nederland	2026/2027	2

Vissenbossen bieden bescherming aan met name jonge vissen.

4 Informatie en voorlichting

DOEL

Inwoners bewuster maken van hun eigen rol en verantwoordelijkheid voor de dieren om zich heen. Dat geldt zowel voor hun huisdieren als wildlevende dieren. Dit draagt bij aan zowel het voorkomen van dierenleed als bevordering van biodiversiteit.

Niet elke eigenaar is zich altijd voldoende bewust van goede zorg voor hun huisdier. Ook de impact van een huisdier op wildlevende soorten wordt regelmatig onderschat. Met onderstaande activiteiten worden inwoners op laagdrempelige wijze geïnformeerd en gestimuleerd diervriendelijk te handelen.

Actiepunt	Activiteiten	Partijen	Trekker	Planning	Label
Publiekscampagne 'Poes in de mand, hond aan de lijn'.	• Social mediacampagne gericht op eigenaren van honden en katten. • Specifiek aandacht voor impact van loslopende honden en katten op wildlevende soorten. • Focus op preventie van impact tijdens broedseizoen, winterrust en voorkomen verwondingen huisdieren.	MO, CO, stadsecoloog, DAN en dierenartsen	MO, CO	Vorbereiding campagne: voorjaar 2025 Start campagne: Najaar 2025	2
Dieren meenemen in Hitteplan GGD	In het herziene hitteplan is aandacht voor huisdieren tijdens een hittegolf apart benoemd.	MO, DAN	MO	Gerealiseerd	2
Campagne: een huisdier of niet?	Campagne gericht op inwoners die overwegen een huisdier aan te schaffen. We wijzen inwoners op verantwoordelijkheden en kosten die een huisdier met zich meebrengt.	MO	MO	Voorjaar 2027	3

Financieel

Het uitgangspunt is dat de beschreven activiteiten zoveel mogelijk vanuit bestaande budgetten bekostigd worden. Om in- en overzicht te geven onderscheiden we de activiteiten door middel van vier labels.

Label 1: Uitvoering wettelijke taken dierenwelzijn

De uitvoering van onze wettelijke taken dierenwelzijn wordt bekostigd uit bestaand budget. Omdat het wettelijke taken betreft is een budgetplafond niet mogelijk. Eventuele overschrijdingen van het budget worden binnen het programma WWZ opgelost en waar nodig via de voortgangsmonitoren gemeld

Label 2: Inzet ambtelijke capaciteit en/of bestaand budget.

Voor veel activiteiten geldt dat vooral ambtelijke inzet nodig is om de activiteiten te realiseren. Daarnaast zijn er doorlopende activiteiten die uit bestaande budgetten bekostigd worden. Er zitten dus geen nieuwe financiële gevolgen aan de activiteiten met dit label.

Label 3: Nieuwe activiteiten waar middelen voor nodig zijn.

Voor enkele nieuwe activiteiten zijn 'nieuwe' middelen nodig. Dekking daarvoor kan binnen de betrokken programma's gevonden worden.

Voor de activiteiten voor Nijmegenaren met een laag inkomen, wordt structureel, voor in ieder geval drie jaar, €20.000 per jaar gereserveerd.

- Er wordt €5.000 uit taakveld 7.1 'Publieke Gezondheid' (waar dierenwelzijn onder valt), €5.000 uit taakveld 6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie en €10.000 vanuit taakveld 6.3 'Inkomensregelingen' bekostigd.

Voor de campagne 'Een huisdier of niet' wordt in 2027 a-structureel €10.000 gereserveerd.

- Er wordt €5.000 uit taakveld 7.1 'Publieke Gezondheid' (dierenwelzijn) en €5.000 uit taakveld 6.1 'Samenkracht en burgerparticipatie' bekostigd.

Label 4: Mogelijke investering huisvesting Dierenambulance Nijmegen

Over een eventuele financiële ondersteuning, in de vorm van een investering, lening of anderszins is nog geen besluit genomen. Mocht er aanleiding zijn om een financiële impuls te geven aan de nieuwe huisvesting van de DAN zal dat middels een apart raadsvoorstel voorgelegd worden.

Uitgave: Gemeente Nijmegen

Beeld: Pexels, iStock, Hengelsport Federatie Midden Nederland

Nijmegen